Rok VI. Nr 275

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:
Na „Dziennik Pomorski“ wraz z dodatkami „Rolnik“, „Anioł Stróż“, „Ognisko Domowe“ i „Dodatkiem niedzielnym“. — W ekspedycji miesiecznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.
Pocztowe konto czekowe 201 032
Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski“. Skryt. poczt. 33

Chojnice, niedziela 28 listopada 1926 r.

Ogłoszenia:
Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Rocznica listopadowa.

Biją dzwony!!...
Potężne, podniosłe — a zarazem radośnie!...
Zda się fanfarę tryumfalną słychać w przestworzach
Fanfarę pełną harmonji dźwięków...
Biją dzwony potężnie, tryumfująco, radośnie....
To rocznica listopadowa!

Dnia 29 listopada wspominać zwykliśmy ofiarne bohaterskie boje tych, co Polsce świetlaną chcieli dać przyszłość! Co ostrzem bagnetów i szabel stworzyć chcieli wolną i niepodległą Ojczyznę! Wspominamy krwawy szlak tych tysięcy bezimiennych, co przez laury Stoczka, Dęba Wielkiego, Wawru i Grochowa poprzez znój i beznadziejność Ostrołęki i Pragi nieśli niezachwiany sztandar polski, symbol wolności! Co szlaki sybirskie kośćmi swemi znaczyli.

Co wśród mrozów azjatyckich i mroków duszy własnej oczy swe wypatrywali, chcąc dojrzeć wschodzącą gwiazdę Polski! . . . . .

W skrytości ducha wspominamy tych luminarzy polskiej walki o wolność, te ofiary martyrologji polskiej.

Nie biły przez 85 lat dzwony, a jeśli słyszeliśmy i ton, to jeno w sercach i duszach naszych....

Był zaś ten ton — zaiste pogrzebowym.

Wokół nas szare bezmyślne, bez nadziei jaśniejszego jutra — życie.

Stypa pogrzebowa nadziei i wiary. Zaprawdę — gorzkie były chwile naszych rozpamiętywań tego dnia poprzez ciąg 85 lat.

Raz tylko, zda się, rozbłysła zorza wolności — ich zgasła.

To rok 1863!

A potem — znowu łańcuch męczarń duchowych. Szarpanie obezwładnionego omdlałego ciała Polski. A jednak tlała w sercach polskich iskierka nadziei....

Nie wygasł żar ofiarności i miłości Ojczyzny!

Miał możność buchnąć pełnym płomieniem dopiero w tym roku zmagań się straszliwych, wroku 1918.

Nie brakło nas w tym krwawym pląsie....

Zrazu nieliczni, zapatrzeni w świetlaną przyszłość Ojczyzny — szli budowniczowie Nowej Polski na trudy i znoje dla Polski.

A wiara ich — ziścić się miała!

Bo oto mamy Polskę zmartwychwstałą, w pełnej krasie, w odnowionej szacie

Rozprostowała ramiona, by stery rządów ująć w swe mocarne dłonie!

Bądź tedy dniu listopadowy — jak ów 1830 roku radosnym i weselnym!

Witaj zorzę Polski, powstającej do nowego życia!

I niechaj ta zorza nigdy nie zblednie, niechaj się rozpromieni i stopi w swym żarze bezgraniczną miłość i ofiarność synów Polski, co wśród dymu pożarów i kurzu krwi bratniej szli na bój!

I niechaj radośnie biją dziś dzwony!! . . . .

O ulgi przejazdowe.

Rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 30 września 1926 odebrano adoptowanym dzieciom kolejarzy prawo korzystania z ulg kolejowych.

Rozporządzeniem tem zostali zainteresowani pracownicy dotknięci moralnie i materjalnie. Wydane zarządzenie nie zgadza się z zasadami humanitarnemi stosunkami ogólno-społecznemi i etyką chrześcijańską. Po co zostało wydane? Czy odebranie ulg przejazdowych dzieciom adoptowanym, których ilość przecież jest tak nikła — przysporzy państwu dochodów?

Sprawą tą żywo zajął się Polski Związek Kolejowców i złożył odpowiedni memorjał w Ministerstwie Komunikacji.

Należy mieć nadzieję, że Ministerstwo cofnie to zupełnie bezcelowe zarządzenie.

Ogólnopolski zjazd księgowych.

Dowiadujemy się, iż organizowany jest w Warszawie zjazd księgowych z całej Polski. Zjazd odbyć się ma na wiosnę roku przyszłego.

Kupiectwo domaga się o przedłużenie godzin w handlu w okresie przedświątecznym.

Towarzystwo Samodzielnych Kupców w Grudziądzu odniosło się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o zezwolenie na otwarcie sklepów w czasie od 9 do 23 grudnia, do godziny 7 wieczorem, a w sobotę dnia 11 grudnia i 18 grudnia do godziny 8 wieczorem.

Sensacyjne pogłoski o sojuszu wojskowym francusko-niemieckim.

Prymas w Warszawie — Premjer Piłsudski w Wilnie. — Drobne wiadomości z Polski. Rozdźwięk w obozie „sanacyjnym“. — Kiereński i Wrangel. — Wąsy japońskie.

Przyjazd Ks. Prymasa do Warszawy. Dnia 25 bm. o godz. 6 tej wieczorem, przybył do stolicy ks. Prymas Hlond i zamieszkał w pałacu nuncjatury przy ulicy Szucha. Ks. Prymas bawił w Czerwińsku, gdzie zwiedzał Zakłady ks. ks. Salezjanów, Ks. Prymas po zostanie w Warszawie do ukończenia Zjazdu ks. ks. arcybiskupów, który rozpocznie się dnia 30 go bm.

Premjer Piłsudski dnia 25 bm. przybył do Wilna na parodniowy pobyt. Powitali go na dworcu przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz społeczeństwa.

A. W. donosi, że dekret prasowy dotąd do sejmu wzniesiony nie został, a więc stracił swą ważność.

Skonfiskowanie „Gaz. Bydgoskiej“ nastąpiło z powodu zamieszczenia nadesłanej z Torunia wiadomości, jakoby obaj prelengenci na bydgoskie zebranie wojskowych w dniu 12 listopada (więc pp. Langer i Wiener - Gawroński) zaproszeni byli z inicjatywy gen. Sikorskiego, który podobno żyje w bliskich stosunkach z jednym z tych prelegentów“.

„D. Rundschau“ skonfiskowano spowodu powtorzenia wiadomości o rzekomo mającem nastąpić ustąpieniu wojew. Młodzianowskiego za „Dzień. Bydg.“ „D. Rundschau“ przy tej okazji odmawia prawo konfiskaty policji, gdyż decyzja ta przypada wojewodzie (w tym wypadku Bninskiemu). „Głos Prawdy“ donosi o wyjeździe woj. Młodzianowskiego do Warszawy.

W senacie stawił interpelację senator Thulie wspra wie bojkotu „Słowa Pom.“ i „Gł. Narodu“ przez wojsko.

Echa dymisji wicemin. Gayczaka, (która miała być zadecydowana wczoraj na radzie ministrów). W związku z dymisją wiceministra oświaty Gayczaka, w sejmowych ugrupowaniach lewicowych, zwłaszcza w „Wyzwoleniu“ częściowo zaś w „Stronnictwie Chłopskim“, panuje dużo niezadowolenie. Jednym z jego objawów jest zrzeczenie się przez senatora Woźnickiego referowania budżetu Ministerstwa Oświaty.

Faszyści i Strzelcy łączą się w jedno bractwo. Redakcja „Robotnika“ oświadcza, że widziała okólnik organizacji faszystów polskich, nakazujący swoim członkom wstępowanie do Związku Strzeleckiego i tworzenia w nim grup zakonspirowanych.

Prasa wiedeńska o sojuszu francusko-niemieckim. Prasa wiedeńska coraz otwarciej powtarza pogłoski, jakoby między Francją i Niemcami miał być wkrótce zawarty sojusz wojskowy, do którego dążność była już od roku 1919, przynajmniej po stronie niemieckiej.

Obecnie rzecz całkowicie już dojrzała i traktat wojskowy jest już tylko kwestją kilku miesięcy, a może tygodni.

Duszą tego porozumienia jest znany wielki przemysłowiec niemiecki Arnold Rechberg, twórcą niemieckiego syndykatu soli potasowych i trustu żelaznego.

W tajemnicy i ciszy kompletnej sztaby generalne Francji i Niemiec wypracowały szczegóły najdrobniejsze traktatu.

Pertraktacje mają już obecnie charakter oficjalny i lada dzień sojusz wojskowy niemiecko-francuski będzie podpisany.

Następstwem ich udania się miało być odwołanie ambasadora angielskiego lorda d'Abernona z Berlina. (Trzeba odczekać na potwierdzenie tych niepokojących wiadomości).

Knowanie niemieckie. Wielkie wrażenie wywołało w Europie wynurzenie Mahrauna mistrza „Jung deutscher Orden“ który mówi o zamiarach zaatakowania Francji i Polski przez armję niemiecko bolszewicką w latach 1923 i 1925.

Nowe wysiłki przeciw zarazie bolszewickiej Z Bukaresztu donoszą, że gen. Wrangel i Kiereński, którzy spotkali się niedawno w Brukseli, zamierzają na nowo rozpocząć akcję przeciw Sowietom. Podobno nawet ułożony został cały plan, który, jak donosi „Juventini“, ma być finansowany przez Anglję.

Zatarg japońsko-angielski. Znaczna część dzienników japońskich protestuje ostro przeciwko rozbudowie obwarowań w Singapore, którą uchwalono na konferencji Imperjum brytyjskiego w Londynie.

Projekt dekretu o inspekcji pracy.

Rada Prawnicza rozpoczęła rozpatrywanie opracowanego przez ministerstwo Pracy projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o inspekcji pracy Projekt ten przeprowadza na jednolitych podstawach organizacji inspekcji pracy we wszystkich trzech b. dzielnicach, anulując różnorodne dotychczas obowiązujące przepisy. Gwarantuje on niezawisłość urzędów inspekcji pracy od władz administracji ogólnej.

Z ruchu nauczycielskiego na Pomorzu.

W ostatnim tygodniu odbyły się nadzwyczajne posiedzenia kół, na których referował sprawy zawodowe i organizacyjne prezes okręgu pomorskiego poseł Alb. Nowicki i to: dnia 16 bm. w Gniewie., 18 bm. w Lisewie, 19 bm. w Toruniu.

W bieżącym tygodniu odbywają się podobno posiedzenia następujących kół: dnia 24 bm. w Czersku, 25 bm. w Chojnicach, 26 bm. w Sępólnie, 27 bm. w Tucholi.

W niedzielę dnia 28 odbędzie się w Warszawie zjazd prezesów wszystkich okręgów Polski, na którym Pomorze reprezentować będzie p. poseł Alb. Nowicki.

Na dalszy tydzień przewiduje się następujące posiedzenia kół: dnia 30. 11. w Świeciu, 1. 12. w Pruszczu, 2. 12. w Nowem, 3. 12. w Smentowie, 4. 12. w Tczewie, 5. 12. w Laskowicach.

Lotnictwo

Komunikacja lotnicza Berlin—Rzym. Otwarcie regularnej komunikacji powietrznej między Niemcami i Włochami postąpi z wiosną przyszłego roku. Ze względu na trudności przelotu nad Alpami i brak doświadczeń w tej dziedzinie lotnictwa, linja ta będzie miała początkowo charakter prowizoryczny, Projektuje się, aby samolot startował z Berlina o godz. 5 m. 30 rano i lądował w Rzymie o godz. 7 m. 30 wieczorem. W porze zimowej pasażerowie będą zmuszeni ze względu na krótkość dnia posługiwać się ruchem kombinacyjnym, to znaczy z Berlina do Monachjum używać ekspresu nocnego, a rano lecieć samolotem dalej do Rzymu. Podróż będzie zatem trwała 14 godzin w lecie, a 22 godziny w zimie, co oznacza znaczną oszczędność czasu w stosunku do jazdy kolejowej, która trwa 2 noce i jeden dzień.

RADJO.

Budowa wielkiej radjostacji na ukończeniu. Prace nad zmontowaniem wielkiej radjostacji warszawskiej, która jednocześnie będzie centralną stacją radjofoniczną w Polsce, dobiegają już końca.

Wieże antenowe podciągnięte już do wysokości 44 metrów, pozostają jeszcze do zmontowania trzy przęsła wierzchołków i osiągnięta zostanie imponująca wysokość 75 metrów. Wieże te wykonano całkowicie w kraju, z krajowego surowca, w fabryce Fitznera i Gampera.

Montaż aparatury jest również na ukończeniu. Próby niektórych aparatów już się rozpoczęły. Hala motorów elektrycznych gotowa oczekuje na sygnał do rozpoczęcia pracy.

LITERATURA.

Hauptmann napisał epopeję. Tytuł jej brzmi: „Till Eulenspiegel. Na tle znanej legendy snuje Hauptmann refleksje filozoficzno społeczne, wplatając w nie szereg figur reprezentatywnych ze świata umysłowego Niemiec dzisiejszych.

Żeromski w Leningradzie. Nakładem „Myśli“ wyszedł tu tom Żeromskiego p. t. „Wczoraj i dziś“. Książka znalazła b. wielu nabywców.

SPORT.

Trzecia nagroda Szoslanda. Z Nowego Yorku donoszą że w trzecim konkursie hipicznym por. Szosland na „Redgliefi“ zdobył trzecią nagrodę.

Dodać tu musimy, iż w zawodach tych rąbio udział najlepsi jeźdźcy świata różnych narodowości, w pierwszym rzędzie Portugalji, Hiszpanji, Włoch, Belgji i Francji.

Śmiertelny wypadek podczas kobiecego meczu piłkarskiego. Podczas meczu w Glamorgan (Walja) piłkarskich drużyn kobiecych, jedna z zawodniczek uległa śmiertelnemu wypadkowi wskutek kopnięcia. Wobec tego związek sportów kobiecych zabronił swoim klubom uprawiać piłkę nożną, jako sport nieodpowiedni dla kobiet.

O kasyno dla oficerów I. Baonu Strzelców.

W mieście naszem dużo się mówi w ostatnim czasie o potrzebie utworzenia kasyna oficerskiego, którego tutejszy baon strzelców nie posiada. Za utworzeniem takiego kasyna przemawiają różne względy i wiele miast czyni w tej sprawie wszelkie ofiary i ustępstwa. Nie wiemy, jak się sprawa u nas przedstawia. Zamieszczamy więc poniżej poniższy głos obywatelski w tej sprawie.

Zwykle wojsko cieszy się ogólną sympatją swego społeczeństwa, którego jest integralną częścią i jego poczynania są zwykle gorąco popierane. Zdawałoby się, że i w naszych Chojnicach na to się zanosi Stwierdzonem jest bowiem namacalnie, że garnizon nasz, w osobach jego przedstawicieli oficerów, jest bardzo popularnym w mieście i cieszy się gorącą sympatją ogółu. Niestety, jest to sympatja czysto platoniczna — powiem powierzchowna. Bo skoro oficerowie jako tacy są wszędzie mile i dobrze widziani, a wielu posiada nawet serdecznych przyjaciół, to z drugiej strony jako garnizon, za nielicznemi—niestety—wyjątkami, nie widzi w tutejszym społeczeństwie tego odczuwania swych potrzeb kulturalnych. A przecież są na Pomorzu miasta, które dobijają się o zaszczyt posiadania swego garnizonu; i nawet dają temu materjalny wyraz. Weźmy Starogard, Chełmżę, Kościerzynę! Gdy tymczasem u nas nie chce się pamiętać o tem, że poza względami czysto patrjotycznemi wchodzi wzgląd reprezentacji.

Boć przecież wojsko to reprezentacja narodu. Ze poza odruchami platonicznej sympatji trzeba dać jakiś wyraz materjalny tembardziej taki, który nic nie kosztuje. Przypuszczamy, że Rada Miejska zechce przeprowadzić rewizję swego stosunku do kwestji kasyna dla oficerów 1 Baonu Strzelców i zrozumie, że przybędzie miastu jedna więcej placówka kulturalna o wysokiej wartości.

Względy uboczne, że ten i ów chciałby lokal w nowonabytym domu magistrackim posiąść dla siebie muszą przecież odpaść, wobec kwestji bardzo poważnej — bodaj czy nie ogólnej ważności.

Mamy nadzieję, że tych kilka słów w obronie dobrej sprawy przemówi do przekonania naszym współobywatelom. A my czekamy co na to powie Rada Miejska.

Tyle na razie w tej sprawie.

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 27 listopada 1926 r.

Dziś: Objawienie medalika Niepok. Poczęcia,
27. 11. 26. Słońca wschód 7.43 zachód 15.51
Księżyca wschód 23.35 zachód 18.28

— **Bibljoteka tow, Czytelni Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta codziennie od godz. 6—7 po poł. w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

Żywcem zamurowana.

Powieść Górnośląska.

19)

VII.

Na zamku w Tęczynie.

— Cóż ci to, Jerzy? — pytała się pani Szlachecka syna, który w zadumaniu siedział przy oknie. — Zapomniałeś o koniach i psach, a o polowaniu ani nie wspomnisz; gdzież się podziała twoja wesołość? — błąkasz się z miejsca na miejsce, zwykle chodzisz zadumany, po całych dniach słówka nie przemówisz, przez co mnie wprawiasz w niepokój, gdyż myślę, iżeś jest chory.

— Mateczko droga — rzecze Jerzy, całując rękę matki — proszę, nie troszcz się o mnie, jestem zdrowy jak ryba w wodzie!

— A przecież coś dolega sercu twemu!

Jerzy zarumienił się jak rak, lecz milczał...

— Jerzy, więc przed matką masz tajemnicę?

Zarzut pełen miłości macierzyńskiej rozbroił młodzieńca, który tuląc matkę do serca, rzekł:

— Zgrzeszyłbym, ukrywając tajemnicę przed matką najlepszą, przyznam się przeto, iż przyczyną mojego nieszczęścia jest Marynia!

— A cóż ci zawiniła?

— Kocham ją nade wszystko, lecz zdaje się bez wszelkiej nadziei!

— A czyś się jej oświadczył?

— Mateczko droga, czyliżbym to uczynił bez twoje wiedzy!

— Powiedz mi jednak, skąd wiesz o tem, że kochasz bez nadziei?

— Marynia unika mojego spojrzenia a w rozmowie ze mną jest tak małomówną, że mimowoli przychodzę do przekonania, iż jestem jej obojętny.

— Czyżby inaczej przystało na dziewicę niewinną i skromną? — Synu, cieszy mnie twoje otwarte przed matką wyznanie, pomimo, iż miłość twoja nie jest dla mnie tajemnicą, albowiem od pierwszego momentu poznało oko macierzyńskie uczucie serca twojego; prawdziwa radość jednakże dopiero nastąpiła, kiedy się przekonałam, iż Marynia nagradza cię wzajemnością.

— Mateczko droga, i skądże się o tem dowiedziałaś? — zawołał radośnie Jerzy.

— Miłość uczyniła cię niewidomym, iżeś tego nie poznał, jak podczas długiej choroby tylko o tobie myślała, nawet we śnie marząc o tobie i imię twoje wymawiając.

— Droga mateczko, wierzę ci już najzupełniej — rzekł Jerzy z rozczuleniem — i dziękując Panience Najświętszej, iż raczyła prośbę moją wysłuchać. W dowód zaś wdzięczności ślubuję ponownie, iż jeżeli otrzymam Marynię za żonę, będę wiódł żywot pobożny i cnotliwy, na przykład moim bliźnim a na pociechę Aniołów w niebie.

— Niechaj Bóg błogosławi temu przedsięwzięciu, a Najświętsza Panna niech ci uprosi szczęścia, którego ci życzę z szczerego serca. Amen!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Proste słówka.

Grudzień, grudzień! niema złudzień!
lepszych czasów nam nie wróży,
Bieda czepia się wsi, miasta
dochód zmniejsza a rozchód mnoży.

Minął maj i raj obietnic.
Nie naprawia zła czcze hasła. —
Jeno prawość, światłość, praca,
wiara, co prawie wygasła,

Swiatło nieśmy więc pochodnie
między lud i nasz zaborski.
Abonujmy, popierajmy
„Dziennik albo Lud Pomorski".

Przyjdzie, przyjdzie jeszcze wiosna,
Jeno stańmy do roboty.
Szerzmy światło w swoim kole,
a i wiek powróci złoty,

Muchor.

— **Z targu.** Na targu w dniu dzisiejszym płacono za wieprzowinę 1,60—1,70 zł, skopowinę 1,00—1,20 zł, cielęcinę 1,20—1,40 zł, wołowinę 1,10 zł, mięso siekane 1,60 zł. Masło 2,60—2,70 zł, jaja 3,90—4,00 zł. Ryby: liny 1,40 za ft., szczupaki 1,40, okonie 60 gr. Warzywo: kapusta 30— gr. sztukę, marchew 10—15 za pączek, cebula 35 gr. za litr, gruszki 40—50 gr za litr, jabłka 25—60 gr.

— **Pocztowe znaczki Chopinowskie.** Generalna dyrekcja poczt i telegrafów zamierza wydać w najbliższym czasie, w związku z uroczystościami na cześć Chopina, znaczek pocztowy z podobizną wielkiego mistrza. Inicjatywa wyszła ze strony niedawno zorganizowanego towarzystwa szerzenia sztuki polskiej wśród obcych.

— **O kradzież** 100 funtów wędliny na szkodę p. J. Utrechta oskarżony został niejaki Antoni Rz. z Chojnic. Pozatem Rz. obwiniony był o kradzież 20 zł na szkodę p. Szamotulskiego.

Po rozprawie Rz. zasądzony został na pięć miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego.

— **Królowa Moulin Rouge.** Dziś i jutro w niedzielę ukaże się na ekranie Kina Nowości od dawna oczekiwany film p. t. „Królowa Moulin Rouge" dramat w 6 aktach. Dramat ten jest historją życia cnotliwej dziewczyny, której los i walka o byt zmusiła do występowania na deskach kabaretu. I niedługo — bo wkrótce już został cel osiągnięty ... (jak zwykle) Oryginalne zdjęcia z Moulin Rouge i oszałamiająca wystawa bodaj w najwyższym stopniu zaciekawia każdego bywalca kina. Niech nikt nie ominie zwiedzenie tego tak niezwykłego dzieła.

— **Pobudowanie osady w Pawłowie.** P. Leon Lipiński z Pawłowa zamierza pobudować osadę i to na własnej posiadłości w Pawłowie karta 42.

— **Rzemieślnicy i drobni przemysłowcy** w Chojnicach otrzymają kredyty. Bank Ludowy w Chojnicacach donosi, że uzyskał kredyt z P. K. O. w wysokości 8.000,— zł. Z kredytu tego korzystać mogą wyłącznie rzemieślnicy i drobni przemysłowcy rzeczywiście potrzebujący pomocy finansowej

Kredyt ten udzielony będzie na dogodnych warunkach procentowych za złożeniem weksla z odpowiedzialnem żyrem i jest zwrotny stopniowo w ratach kwartalnych. W razie zwłoki w płaceniu rat i procentów Bank Ludowy zastrzega sobie prawo natychmiastowego wypowiedzenia całej resztującej sumy.

Uzasadnione piśmienne wnioski z dołączeniem opisu rodzaju przedsiębiorstwa i o stanie majątkowym wnioskodawcy oraz ręczycieli należy przesłać do Banku Ludowego w Chojnicach rynek 4.

Zarząd Banku, ze wzgledu na małą sumę stojącego do dyspozycji kredytu, dołoży wszelkich starań, by rozdział przeprowadzić jak najracjonalniej i rozpatrzy wnioski przy udziale Rady Nadzorczej oraz przedstawiciela miejscowego towarzystwa rzemieślników, który takowe zaopinjuje. Interesenci im prędzej wymagane formalności załatwią, tem prędzej daną kwotą będą mogli dysponowac.

— **Z II. Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Przed tut. Izbą Karną stawali Jan i Paweł Dorawa, oskarżeni o fałszywą przysięgę. Po przeprowadzeniu rozprawy oskarżonych uwolniono. Koszta ponosi kasa państwowa.

Henryk Gradziuk i tow. zam. w Małej Cerkwicy, oskarżeni o zabranie ze stodoły Rogińskiego jeden centnar żyta, jeden centnar owsa i 150 funtów żyta. Za ciągłą kradzież żyta i jęczmienia na szkodę R. sąd uznał osk. winnymi i zasądził osk. osk.: Gradzińska przez 4 miesiące, Tubula 6 tygodni, Barabacza 3 miesiące, Stodupa 4 tygodnie, Cyckowskiego za paserstwo na jeden miesiąc, Cyckowskiego II na 7 dni więzienia. Koszta ponoszą oskarżeni.

— **Przedłużenie terminu składania podań kandydatów na mianowanie ppor. rezerwy.** Wobec dalszego zgłaszania się kandydatów na mianowanie podporucznikami rezerwy w myśl roz. Prezydenta Rzplitej do art. 109 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P. (Dz. Rozk. Nr. 23/25), p. Minister Spraw Wojskowych przedłuża termin przyjmowania podań przez P. K. U. do dnia 31. I. 1927 r.

Tuchola.

Brzegi, pow. tucholski. (Przeniesienie.) Rozporządzeniem p. ministra rolnictwa i dóbr państwowych prowizor. technik leśny p. Witold Popławski z nadleśnictwa Błędno (pow. starogardzki) przeniesiony został przeniesiony na stanowisko leśniczego w nadleśnictwie brzeskiem.

Klonowo. (Kołko rolnicze.) Na zebraniu Kołka po zagajeniu przez prezesa p. Wieczora omawiano potrzebę założenia mleczarni. Następnie obradowano nad założeniem Kasy Stefczyka. Po odczytaniu statutu Kasy uchwalono takową założyć. Na

zebraniu postawiono kandydatury osób do organów zawiadowczych Kasy. Następnie p. Bąk zachęcał ze branych do składania oszczędności.

Wielka Komora. (Napaść w kuźni.) W kuźni majętności W. Komora w której był zajęty kowal Neumüller podczas rozmowy w sprawie wykonanych przez kowala reperacyj sprzętów rolniczych doszło do coraz to bardziej ożywionej wymiany słów, aż w końcu doszło do sprzeczki, w której kowal porwał za łopatę, nabrał żarzących się węgli i rzucił niemi na swego przeciwnika, który nie zdoławszy się uchylić od palącego deszcu, doznał lekkiego poparzenia twarzy i palenia ubioru.

Minikowo. (Zabytek przyrody.) Niedaleko od Minikowa, w stronę nadleśnictwa Zamrzenica, rośnie wspaniała licząca 200 lat sosna, wysokości 20 mtr. Osobliwością tej sosny jest kora pokrywająca ją, która odstaje od pnia w kształcie łuski rybiej. Jest to jedyny tego rodzaju okaz w borach tucholskich, a może i w całej Polsce.

Z Pomorza.

Chełmża. (Kampanja w cukrowni.) Cukrownia w Chełmży jest od miesiąca w pełnym ruchu i przerobi w czasie trzechmiesięcznej kampanji przeszło 750 tys. q cukru które również na miejscu będą przerafinowane. W cukrowni tej zajętych jest około 1300 robotników.

Dąbrowa Łąka. (Wyrodna matka). Aresztowano tu onegdaj niejaką Marję Gajkównę, która porzuciła przybyte na świat nieślubne dziecko w lesie. Matkę i dziecko odstawiono do sądu w Wąb zeźnie.

Grudziądz. (Nielegalna kwestarka). Policja tutejsza zakwestjonowała listę zbiórki, na którą niejaka Pelagja Koneczna urządzała kwestę na rzecz Tow. Niewiast przy kościele narodowym, ponieważ wbrew obowiązującym przepisom — Tow. Niewiast urządza kwestę nie posiadając na to zezwolenia odpowiednich władz.

Toruń. (Samobójstwa 2 przyjaciół.) Dnia 24 bm. w pokoju zamieszkiwanym przez dwóch młodych ludzi, znaleziono na łóżkach młodzieńców, dających słabe oznaki życia, Ziółkowskiego Czesława i Szczepańskiego Bolesława.

Przywołany lekarz stwierdził postrzały w okolicy serca. Zapytany o dowód, odpowiedział głosem słabym, „Szczepański się zastrzelił, to i ja się zastrzeliłem bo go kocham“.

Z opowiadań sąsiadów i znajomych wynika, że denaci skarżyli się na uciążliwość zawodu i niedostatek.

Lidzbark. (Usiłowane samobójstwo). Onegdaj wieczorem wypiła pewna młoda dziewczyna esencję kwasu karbolowego Zawezwany lekarz Dr. K. czynił wszelkie zabiegi tak, że dziewczyna po krótkim czasie oprzytomniała. Skutki te napewno dłuższy czas dadzą się odczuć tak, że w przyszłości ostróżniejszą będzie.

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

W Anglji przy wyborach w Jorkszyr zwyciężyli konserwatyści

Walka zbrodniarzy w Chicago. W Chicago przyszło na jednej z najożywieńszych ulic do strzelaniny pomiędzy dwiema kolonami zbrodniarzy, którzy ostrze liwali się z karabinów maszynowych. Kilka osób zostało rannych.

W Czechach, w Preszburgu wykryto nową aferę oszukańcza we fabryce cukru Sprzeniewierzenie do tyczy 5 miljonów koron.

Poseł niemiecki we Warszawie, Rauscher zaprosił dyplomatów obcych państw na przyjście, w którem wziął m. i. udział także minister Zaleski.

Litewski prezydent ministrów zachorował.

Król rumuński Ferdynant dogorywa, lekarze stracili nadzieję utrzymania go przy życiu

Straszna burza w Ameryce. 60 osób zabitych. Z Kansas donoszą o strasznym orkanie, którego ofiarą padło 60 osób zabitych a na około 150 osób odniosło ciężkie rany. W Oryndzie utonęło 14 osób.

Najwięcej ofiar pochłonął orkan w Hever Springs gdzie zginęło 30 osób a 60 odniosło rany. Domy spłonęły. W Brandville w stanie Missouri zostały zniszczone wszystkie składy oraz kościół, w którym odbyło się właśnie nabożeństwo, gdy usłyszano zbliżanie się orkanu 3 osoby zostały zabite 20 rannych.

Warszawski Przegląd Wieczorny zaczepia niem. pos. Rauschera, że nie brał udziału w przyjęciu dyplomatycznem w d. 11 listopada, jako jedyny ze za proszonych dyplomatów.

Briand odbył w Paryżu ponowną Konferencję z posłem włoskim Avezzana, o sprawie ligi narodów w d. 6 grudnia.

Z powodu gęstej mgły ograniczono w Holandji ruch okrętowy.

Litewski napad graniczny. Pod Konduljany ostrzeliwał graniczny posterunek litewski polski posterunek, który jednakże nie reagował i doniósł jedynie o tem owym władzom.

W sprawie zawieruchy chińskiej zamierzają podobno mocarstwa zmienić swoje dotychczasowe bierne stanowisko.

Włochy wzmocniły swe posterunki wojskowe w Tyrolu

W Okland (Ameryka) zatonęło 14 robotników spowodu deszczów i zalania budującego się kanału.

Spłonęła rzezalnia kamienieckа (Chemnitz) po siadająca najmodniejsze urządzenia w Niemczech a zbudowana przed 4 tygodniami.

Czeskie samoloty ostrzeliwano na pograniczu węgierskiem.

Nowy parlament grecki został otwarty przez Kondylisa

Z Poznańskiego.

Bydgoszcz. (Bratobójca prosi o karę śmierci.) Zasądzony na 15 lat więzienia bratobójca młodszy Leitgeber zwrócił się podobno do przewodniczącego sądu z prośbą o zmianę wyroku z 15 lat więzienia na karę śmierci, przez rozstrzelanie. Prośbę swą motywuje tem że dla społeczeństwa jest on już stracony i nic dobrego z niego nie będzie.

— (Czego to już ludzie nie połykają) Przy kradzieży kieszonkowej przyłapano 26 letnią Annę Kubacką, pochodzącą z Wieliczki, która włożyła do ust skradziony zegarek damski i połknęła go. Kubacką odwieziono do lecznicy, a stamtąd do aresztu.

Z dalszych stron.

Lwów. (Zgon b rektora Politechniki lwowskiej). Zmarł tu b. rektor Politechniki i długoletni profesor Akademji w Bublanach, Profesor Stefan Pawlik.

Kwidzyn. (Zamiast ryby noworodek). Jakiś mężczyzna łowiąc ryby na wędkę wyłowił w piątek niedaleko od łazienki kaltor zawierający trupa noworodka. Paczkę tę wrzucono do wody prawdopodobnie w nocy na piątek.

Ruch w Towarzystwach.

Widno.

Tow. Powst. i Wojaków. Walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 28 bm Początek zebrania punkt. o 3 ciej popoł. Przybycie wszystkich członków konieczne, gdyż na porządku dziennym bardzo ważne sprawy. Zarząd.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskieg“ w Chojnicach.